

APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE

Editată de Sindicatul din Învățămînt și Cercetare Neamț

SERIE NOUĂ, ANUL X, NR. 102

februarie 2008

DACĂ NU MAI FACEM ȘCOALĂ, DE CE MAI FACEM O NOUĂ LEGE A ÎNVĂȚĂMÎNTULUI?

(reflecții sindicale)

Am 40 de ani, bătuți pe muchie, ca profesor de română și acum, la pensie, răsfoind ziarele și revistele, aș fi bucuros să-mi pot îndulci pensioara, destul de mică, măcar cu vești bune din școală și despre școală, dar... aud că o profesoară de română a fost bătută de un elev de clasa a XI-a, în fața clasei, într-un liceu din Botoșani ș.a.m.d.

Doamne, oare unde se îndreaptă școala?!

Acum, citesc cu atenție un text elaborat de Direcția Generală Managementul Învățămîntului Preuniversitar din Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului care se intitulează "Legea Învățămîntului Preuniversitar" (proiect în lucru). Deci o nouă Lege a Învățămîntului? De ce o lege nouă, căci după Decembrie '89 noi am mai scos o nouă Lege a Învățămîntului? De câte legi are oare nevoie învățămîntul de merge așa de bine?! Sau se vede că, dacă nu se mai face școală, cum se făcea odată, se fac legi noi pentru școala ruinată. Facem legi noi și, sub ochii noștri, an de an, învățămîntul se degradează, devine o jalnică ruină.

Dar oare pentru această stare jalnică a învățămîntului românesc din ultimii 19 ani, "va da cineva seama" vreodată? Măcar în fața țării, dacă a Parlamentului nu?! Pînă acum, nimeni nu e vinovat de ruina învățămîntului nostru? Cine și cînd va mai reuși să-l redrezeze și să-l readucă pe făgașul cel bun? În nici un caz, nu o lege, care, ca orice lege, e mai întîi de toate "un car de vorbe deșarte".

Și despre ce lege nouă e vorba? În orice țară, deci și în România, învățămîntul este organizat într-un sistem unitar și așa

a fost, acum însă noua lege este numai a învățămîntului preuniversitar, oare de ce? Fiindcă în această secțiune a sistemului clo-cotesc probleme multe și grave, nerezolvate: (gratuitatea învățămîntului, obligativitatea acestuia pînă la vîrsta de 16 ani, egalitatea de șanse a elevilor, salarizarea dascălilor, degradarea accentuată a imobilelor și a dotărilor didactice aproape de starea de nefuncționalitate, organizarea greoaie a unităților școlare, perfecționării și evaluării, birocrăția excesivă și, mai ales, calitatea din ce în ce mai scăzută a instruirii și a educației elevilor).

Ne-am aștepta ca o lege nouă să aibă în vedere, mai ales, rezolvarea acestor probleme, da nu, noua lege, privită în întregul ei, nu aduce decît unele modificări cosmetizante pentru aspecte mai ales formale și nu de esență.

În art. 2 se reafirmă cu grandoare: "În România învățămîntul constituie prioritate națională", dar nicăieri, în toată legea, de la un capăt la celălalt, nu se corelează această afirmație cu legiferarea unei salarizări corespunzătoare a dascălilor cu această prioritate națională, o salarizare de aceeași consistență ca aceea din justiție, armată, poliție sau administrație (în structura ei superioară).

Salarizarea slujitorilor școlii nu este trecută în lege, pentru că odată trecută în lege, ea trebuie și împlinită, așa că este lăsată, an de an, la mîna puterii, a PIB-ului mai mare sau mai mic, iar dascălul trăiește din an în an tot mai greu și pleacă din învățămînt tot mai mulți, an de an.

prof. Ștefan CORNEANU
(Continuare în pag. 3)

VIAȚA PE CREDIT

Trăim pe credit. Viață de împrumut. Vîndută, amanetată, închiriată, în lising, în franciză, pe termen scurt, pe termen mediu sau pe termen... ehei... de treizeci de ani.

Viață cu garant, cu unul, cu doi, sau cu cît mai mulți. Viață pe garanție. Imobiliară, pe casă sau pămînt. Dacă nu ai, mergi la mama sau la tata, ca să le amărăști ultimii ani de viață și, eventual, să-i lași pe drumuri ca să-și poată blestema zilele fără să pese nimănu.

Viața e scumpă, neprețuită însă. Adică scumpă dar fără preț. Ei bine nu-i chiar așa.

Pretul vieții se numește DOBÎNDĂ sau, pentru cei mai circumspecți, se numește DAE, dobîndă acumulată efectivă.

Trăim cu dobîndă. Acumulată, capitalizată sau nu, DAE, este mai tare decît glonțul de AKM (Andrei Kalasnikov Modernizat n.n., care am făcut nițică armată), adică vestitul pistol-mitralieră cu care se joacă copiii pe străzile Beirutului. Dobînda crește dar scurtează viața. Ea nu trebuie să fie mare, ci lungă și muiață neapărat în lacrimi grele.

Minunată mașinărie sînt creditul și Măria Sa, Dobînda. La ea ajunge însă tot poporul, căci paradisul economiei de piață are la temelie, bine înfipt în inima debitorului, sistemul bancar.

Sistemul a reușit să împartă societatea în două categorii: creditorii și debitorii. Primii sînt stăpîinii, ceilalți sînt slugi.

Culmea sadismului este că la statutul de slugă - debitor nu se ajunge chiar atît de ușor.

Mai întîi trebuie să nu figurezi în baza de date a Biroului Național de Informare Bancară, cum că, odinioară, cînd ți s-a îmbolnăvit copilul de difterie sau cînd ți-ai lăsat mîna dreaptă sub discul gaterului, nu ai putut plăti amărîta de rată lunară.

Biroul te indexează:

- Nu ești un om corect, ți se spune.
- Nu prezinți încredere, domnule!

Sau chiar mai rău:

- Nu ești solvabil!

Coșmarul te urmărește și în gaură de șarpe. Ochiul public vigilent te victimizează și te degradează ca om.

Nu plătești, nu ești om. Ești un nimic, un terchea-berchea căruia i se aduc la ușă poliția, executorul judecătoresc și alți ipistați, pentru a te obliga la plata creditului.

Nu se uită nimeni la părul alb, la diplome, la viața ta de muncă în slujba omului căruia i-ai pus creionul în mîna, sau căruia i-ai salvat nevasta de la avortul spontan cu septicemie.

Ești insolubil, ești un nimic. Lumea îți va întoarce spatele: un calic!

Iată cît de greu este să trăiești pe credit, dar pentru aceasta mai întîi trebuie să te căciulești, să te umilești, dorindu-ți să devii slugă la dîrloagă.

Totuși ai o satisfacție: ești și tu în rîndul lumii!

Prof. dr. D.D. URSACHE

A avea sau a nu avea educație religioasă în liceu?

Am abordat acest subiect pornind de la proiectul noii legi a învățămîntului preuniversitar, care la articolul 10 (1) are următorul conținut: „Planurile cadru ale învățămîntului primar și gimnazial includ religia ca disciplină școlară, parte a trunchiului comun”, iar la următoarele alineate se menționează: (2)

„Elevul, cu vîrsta de pînă la 16 ani, cu acordul părintelui sau al tutorelui legal instituit, alege confesiunea și religia pentru studiu; elevii, în vîrstă de peste 16 ani, aleg singuri confesiunea și religia pentru studiu. (3) La solicitarea scrisă a părintelui sau a tutorelui legal instituit al elevului de pînă la 16 ani, respectiv la solicitarea scrisă a elevului de peste 16 ani, elevul poate să nu frecventeze orele de religie. În acest caz, situația școlară se

încheie fără această disciplină. În mod similar, se procedează și pentru elevul căruia, din motive obiective, nu i s-au asigurat condițiile pentru frecventarea orelor la această disciplină”. Poate fi observat cu ușurință faptul că nu este nimic pomenit despre statutul religiei în liceu, ba mai mult, chiar și pentru învățămîntul primar și gimnazial în cazul în care elevul refuză frecventarea orelor de religie i se încheie situația școlară fără media la această

disciplină.

Consider necesar de menționat faptul că ora de religie nu reprezintă nici pe departe prozelitism religios întrucît „Programa pentru disciplina religie se elaborează în colaborare cu fiecare cult în parte și se aprobă conform prevederilor prezentei legi.” (art. 10 al.4).

După perioada 1948 - 1989, perioadă în care s-a produs o imensă criză de identitate a conștiinței umane, reintroducerea studiului religiei în școală după 1990 a reprezentat o reparație morală adusă poporului român. Dintotdeauna românii au avut o concepție sănătoasă fiind convinși că dau copiii la școală pentru a-i face „oameni”. Pe drept cuvînt pedagogul Foerster afirma: „fără religie și fără o educație religioasă pe lîngă cea morală generală nu se pot forma caractere”, iar mesajul lui Pestalozzi rostit cu mai bine de o sută de ani în urmă este pro-

Ce mai face nenea Puia?

(pag. 3)

Drd. MIHAI
FLOROAIA - I.Ș.J.
Neamț
(continuare în pag. 3)

PARTENERIATE ȘCOLARE EUROPENE

În cadrul Liceului cu Program Sportiv, urmăresc de trei ani derularea unui proiect multilateral realizat cu sprijinul financiar al Comisiei Europene, prin Programul de Învățare pe tot Parcursul Vieții. Suflul proiectului - pe întregul parcurs al derulării este doamna profesoară Irina

Pătrăceanu, coordonator proiect Euro- Lab- European Teaching and Learning Across Borders.

Proiectul este realizat împreună cu colegi din Germania- instituția coordonatoare, alături de colaboratori din Marea Britanie, Spania, Austria, Polonia, Franța, Finlanda, Italia, iar perioada de derulare, 2005-2008, anul acesta fiind ultimul.

Ce s-a realizat în cei trei ani? Urmărind derularea îndeaproape a proiectului, am înțeles că scopul principal este sporirea dimensiunii europene în educație prin parteneriate, colaborare și schimb de experiență între instituțiile partenere.

Viziunea Euro- Laboratorului este aceea de a pregăti elevii pentru o mai

bună cunoaștere și motivare, astfel ca ei să perceapă U.E. ca pe o piață liberă a muncii de nivel înalt. S-a urmărit, în cadrul acestui laborator, ca elevii și profesorii să fie deschiși, prietenoși, mai flexibili și să poată depăși limitările geografice și culturale iar ținta principală este aceea de a realiza acțiuni și activități școlare în spiritul creșterii noastre ca europeni. Unul din proiectele interesante mi s-a părut, Utilizarea

noilor tehnologii informaționale și de comunicare pentru o mai bună cunoaștere a culturii, tradițiilor și relațiilor interumane în țările europene, iar principalul scop al proiectului este acela de a afla mai multe lucruri despre cultura, tradițiile și sistemele educaționale europene, folosind noile tehnologii de comunicare și informaționale.

Alături de doamna profesoară au fost și sînt colegii profesori dar mai importanți, cred că sînt elevii și îi menționăm: Neguriță Irina- a XI -a B; Iacob Paul a XII-a C; Leancă Bianca, a X-a; Butnariu Rareș, a IX-a B; Șoiman Oana- a IX-a B; Burcă Leonard, a VII-a C.

Prof. Valerian PERCĂ
Subredacția Roman

PROFESIONIȘTII EDUCAȚIEI

Subredacția Roman a revistei APOSTOLUL își propune ca în următoarele numere să realizeze portrete ale colegilor noștri, care s-au afirmat și se afirmă în domeniul educației. Azi, este prezentă în paginile revistei doamna profesor Iuliana Doljescu, director în cadrul Liceului Teoretic Săbăoani, un liceu modern, cu elevi modești, silitori și un corp de profesori tineri, dornici să mențină ștacheta liceului acolo unde îi este menirea.

Așadar:

■ **Doamnă director, care este părerea dvs. despre învățămîntul românesc, în general?**

- Învățămîntul românesc, în general, trebuie să răspundă unor noi cerințe, cerințe impuse de integrarea noastră în învățămîntul general european și mondial. Ca urmare, este necesară o regîndire a specializărilor, în sensul adaptării la nevoile pieței muncii, este nevoie de o readaptare, în sensul unor programe accesibile și mai puțin decongestionate, a materiei. Sînt convinsă că în cîțiva ani se vor fixa și standardele de

calitate pe fiecare nivel de învățămînt, așa cum rezultă și din noul proiect al Legii Învățămîntului, supus dezbaterei în această perioadă și că în viitorul apropiat vom lucra cu manuale mai accesibile din punct de vedere formativ pentru elevii noștri.

■ **Cum vedeți dvs. școala românească în context european?**

- Școala românească are și calități dar și defecte. Am specificat un defect pe care îl găsesc în faptul că nu este o școală legată de ceea ce înseamnă necesitatea de adaptare a elevilor ca viitori adulți în societate.

Sînt convinsă că în cîțiva ani învățămîntul românesc se va adapta, pentru că dacă nu se va adapta vom fi ajutați să ne adaptăm acestor noi cerințe impuse de școala europeană.

■ **Din punctul dvs. de vedere, care sînt dificultățile și satisfacțiile meseriei de dascăl?**

- Dificultăți există plecînd de la materia prea aglomerată, timpul prea scurt, pentru că nicidecum cele 50 de minute ale unei ore nu ajung pentru a reuși să comunicăm cu toți elevii, să te faci înțeles și să poți să-i înțelegi la rîndul tău.

Dificultăți există în ceea ce privește în primul rînd comunicarea, relațiile interpersonale mai degrabă reprezintă un element greu de construit.

Dar sînt și bucurii; bucuria că te simți mereu tînăr, că întotdeauna reușești să-ți menții tineretea sufletească și că nu rămîi izolat, ești permanent într-o comunitate, într-o permanentă schimbare.

■ **Cu ce probleme se con-**

fruntă un manager de școală?

- Probleme sînt numeroase. Este dificil, plecînd de la faptul că, deși nu sîntem recunoscuți, sîntem funcționari publici. Trebuie să fim zîmbitori, echilibrați, trebuie să găsim răspunsul potrivit și soluția potrivită care să satisfacă grupurile numeroase de oameni, plecînd de la elevi, părinți, colegii profesori, în fine, trebuie să găsești resursele ca întotdeauna să fii perfect. Este greu să fii manager și nimeni nu este perfect, dar pe lîngă toate acestea - apare problema financiară, pentru că dacă nu găsești resursele materiale să rezolvi anumite probleme, rămîi cu proiectele nerezolvate.

■ **De cine este sprijinit un manager de școală?**

- De toată lumea din jur. Fără ajutorul profesorilor, al personalului didactic auxiliar, al elevilor, al celor care conduc comunitatea locală, școala nu ar exista.

A consemnat
Valerian PERCĂ

La ordinea zilei

În perioada 15 februarie- 15 aprilie 2008, așa cum s-a stabilit în ședința din 21 ianuarie 2008 a Consiliului Județean al Sindicatului Liber al Lucrătorilor din Învățămînt și Cercetare Științifică- Neamț, vor avea loc alegeri la nivelul grupelor sindicale, în fiecare unitate școlară cu persoanlitate juridică, în vederea pregătirii Conferinței Județene ce va avea loc în luna mai.

Pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor la nivelul județean, se va alcătui un grafic de desfășurare ai acestora iar membrii Consiliului Județean, ai Biroului Executiv, vor participa la aceste adunări.

Se recomandă ca aceste adunări sindicale să fie făcute fie la sfîrșitul orarului zilnic, acolo unde se lucrează în două schimburi, sau între cele două ore, iar

ALEGERI SINDICALE ÎN ȘCOLILE NEMȚENE

durata lor să fie între 30 și 50 de minute.

Cred că o ordine de zi bine conturată, o informare asupra principalelor acțiuni sindicale și consecințele acestora privind calitatea vieții în ultimii cinci ani, dezbateri și propuneri la obiect, vor face ca aceste adunări să fie interesante și cu participarea tuturor membrilor de sindicat.

Creșterea influenței sindicatelor în elaborarea și finalizarea unor acte normative care reglementează problemele profesionale, organizatorice și sociale din învățămîntul nostru european ar fi doar unul din punctele care ar spori interesul colegilor noștri, dar și creșterea importanței și influenței sindicatelor în comisiile de dialog social.

În speranța că la nivelul fiecărei unități școlare, liderii de grupă sindicală vor avea un profil european, redactorii revistei APOSTOLUL urează succes celor implicați în alegerile sindicale nemțene.

Subredacția Roman

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

■ **MIHAI ȘORA, DESPRE SLĂBICIUNILE OMENEȘTI**

În ultimul număr al revistei "Lucașfăru" (nr. 5/2008), filozoful și scriitorul Mihai Șora acordă un interviu Clarei Mărgineanu. Întrebat, printre altele, dacă i s-a întîmplat să fie dezamăgit de cineva căruia i-a investit un capital de încredere, autorul cărții "Sarea pămîntului" răspunde: "Am o foarte mare înțelegere pentru slăbiciunile omenești. Oamenii sînt slabi de multe ori. Dar trebuie să vezi în ei lumina, latura pozitivă. N-am fost ranchiunos nicidecum. Și nici nu cred că se poate spune "te-am iertat dar n-am să uit". Cine își aduce mereu aminte că a iertat, n-a iertat. Dacă am fost dezamăgit, m-am întrebat oare de ce s-a întîmplat ce s-a întîmplat... Lui, celui care m-a dezamăgit, mare bucurie nu putea să-i facă. Sigur că nu s-a simțit bine după ce a făcut ce a făcut... Nu vorbesc de reacția imediată, care te doare. Poți să și ripostezi pe moment. Vorbesc despre ceea ce se întîmplă pe urmă, o încercare de

înțelegere" - Dar cîți au puterea de a ierta și a și uita pentru ce au iertat?

■ **REGINA MARIA, O MARE AMBASADOARE**

Un interesant articol dedicat amintirilor Reginei Maria, adunate sub coperta cărții "Capitole tirzii din viața mea" (traducere din engleză de Valentin Mandache) scrie criticul literar și istoricul Al. Săndulescu. Autorul se oprește la un moment crucial din istoria țării, la 1919, cînd se pregătea Conferința de pace de la Paris, și România avea nevoie de un puternic lobby: "Și pentru asta nu exista o persoană mai potrivită ca Regina Maria, o ființă energică, luptătoare, plină de inițiativă, devotată țării, inteligentă și pe deasupra, ca femeie, fermecătoare. Era pur și simplu adorată, nu numai de compatrioți - soldații de front și de femeile care-i sărutau poalele mantiei regale - dar și de către importante personalități publice occidentale și de multimele parcă magnetizate. Ca un adevărat ambasador ea se deplasa la Paris și la Londra, unde, de toate că nu se afla în vizită oficială, e

copleșită de cele mai înalte onoruri. În capitala Franței, toată lumea roiește în jurul ei, fiind tratată ca o eroină".

■ **SCRIITORII NEMȚENI LA ROSA DEL CONTE, AUTOAREA MONOGRAFIEI EMINESCU**

Scriitorii Vasile Spiridon și Ioan Dănilă, care au participat, în calitate de profesori universitari, la un colochiu inter-

național, la Roma, în vara anului 2007, au avut inspirația să o viziteze, la domiciliu, pe cea care a dat literaturii italiene prima monografie a lui Eminescu (în 1963). Ioan Dănilă povestește, în numărul din ianuarie al revistei Ateneu, emoționanta întîlnire cu istoricul, criticul și traducătorul italian Rosa Del Conte (care va împlini în aprilie a.c. 101 ani!), din care citez fragmentar: "Am fost avertizat că este necesară o programare cu minimum 24 de ore înainte a vizitei și că aceasta trebuie să dureze cît se poate de puțin. Ni s-a cerut să nu fotografiem sau să filmăm decît

aburindă pe o tavă de toată frumusețea. Robiți de angajamentul asumat, refuzăm respectuos și ne precipităm spre ieșire. Din ușă, o zărim pe Rosa Del Conte în aceleași fotolii din care nu s-a ridicat, împreună mîinile a despărțire de vechi și mari prieteni".

■ **ION NEGOITESCU, AMENINȚAT CU EVACUAREA, APELEAZĂ LA CONFRAȚI**

Numărul 6 al revistei România literară

publică apelul scris de criticul literar Ion Negoitescu către confrății săi de breaslă la 27 decembrie 1969, pentru a le cere ajutor. Acest memoriu, adresat Biroului Uniunii Scriitorilor, e un apel disperat al criticului aflat în prag de a fi evacuat din garsoniera sa de pe Calea Victoriei, nr. 2, casa fiind atribuită în prealabil altui locatar, fără știre sa: "Întrucît nu am nici o vină și deoarece am ajuns la limita încercărilor nervoase la care sînt supus prin împrejurările de mai sus, mă vîd obligat să anunț Biroul Uniunii că personal nu mai am energia necesară de a continua lupta cu viața în justiție. Refuz de a părăsi de bună voie această locuință, iar cînd se va aplica forța pentru evacuarea mea, voi refuza de a asista la evacuarea și de a mă ocupa de soarta cărților și bunurilor mele. Mă voi declara, ca scriitor, în stare de grevă" - Gestul disperat al criticului literar a dat roade, el rămînînd pînă la urmă în garsonieră, pînă cînd, în urma semnării apelului lui Goma, este nevoit să emigreze în Germania, unde a locuit pînă la revoluția din 1989.

OCHELARIST

CE MAI FACE NENEA PUIU?

- pictorul, profesorul și înțeleptul

Pe 9 februarie 2008, a avut loc la Galeriile de Artă "Vorel", expoziția de pictură a dlui Gheorghe Vadana, eveniment ce precede prin tradiție și sărbătorirea zilei de naștere. Nenea Puiu, la cea de-a 77-a aniversare, dați-ne voie să vă spunem "La mulți ani!" și buni și cu sănătate.

Puiu VADANA: Da, într-adevăr mă bucur de prezența multor prieteni, care au fost și anul acesta lângă mine. De fapt, am pus intenționat vernisajul sâmbătă, la ora 12,00, ca să văd cine mă mai iubește!

Dida VASILCA: Peisaje, Ceahlăul... și două ierni superbe sînt noutățile.

P.V.: Natura și iar natura, cea care funcționează ca un balsam. Ea e baza care se introduce în acidul social-politic, depinde cine învinge!

D.V.: Care-i taina creației?

P.V.: Să alegi dintre propriile idei pe aceea care poate să transmită cel mai bine mesajul tău... Lacună... Cum să compar ideea mea și cu ideea mea și cu ideea mea? Și-odată găsesc un element care duce în sus și de-acolo reiau, pornesc de la sensul ascendent. Nu acesta este sensul creației?

D.V.: Eu am predat și Estetica, păcat că au scos-o din planul de învățămînt. Care-i conceptul dvs. folosit?

P.V.: Sinestezia. Conceptul e explicat cel mai bine de Tudor Vianu,

e ceea ce ne încîntă prin sublim, care-i superlativul frumosului și pe care eu o înțeleg ca armonie dintre loc, culoare și moment în natură și timpul tău ca om, ca stare sufletească și ca trăire.

D.V.: Dar trăim un timp urît...

P.V.: Există și estetica urîtului, că și urîtul e tot categorie estetică, dar trebuie și acesta prezentat de cineva care știe ce-i frumosul plastic. Aici e filosofia artistului plastic, a esteticianului.

D.V.: Să vorbim despre generația de azi. Eu o găsesc altfel, mai puțin sensibilă și lipsită de ascultare.

P.V.: Generația asta e ca toate celelalte generații și dacă-i diferită e tot din cauza noastră, că n-am știut să le predăm ștafeta. Vinovat este și sistemul, programa neadaptată și neactivă.

D.V.: Cîți ani ați fost profesor?

P.V.: 40 de ani... toată viața!

D.V.: E greu să fii profesor de desen?

P.V.: E o disciplină foarte greu de predat. E ca și cum ai preda algebra la clasa I. Eu sînt învățator mai întîi. Se vede diferența, ca și la tine. De fapt noi nu predăm nimic. A preda e un non-sens. Învățăm, îndrumăm și îndemnăm copiii să iubească natura. Natura este profesorul meu. Important este s-o vedem.

D.V.: V-a rămas, ca oricărui dascăl autentic, sufletul la catedră?

P.V.: Am învățat de la copiii mei sinceritatea și spontaneitatea. E foarte frumos că după 20 de ani să vină și să spună că cea mai frumoasă disciplină pe care au avut-o a fost desenul.

D.V.: Aveați o baghetă magică?

P.V.: Fără informație și documentare nu poți să faci mare lucru pentru ei. La orele de desen eu făceam și muzică- relevam armonia și literatura, pentru că începeam ora cu o poezie despre soare și primăvară și era de ajuns ca să le placă orele mele. Le explicam și că matematica nu e așa cum o vedeau ei, adică doar o știință abstractă total, că între numere există o armonie, altfel cum le-am putea noi ordona, dispersa și reuni? Multe învățătoare au învățat de la mine ce-nseamnă interdisciplinaritatea și cum putem s-o facem la ore, dacă ne interesează. Nu m-am gândit

să fac altceva decît învățămînt.

D.V.: De multă vreme mă gîndesc ce mare lucru a devenit să îmbătrînești frumos. Dar ce ne facem cu "3 R": Rutină- Rugină- Ruină? Dvs. cum ați reușit?

P.V.: Soluția este să fii sincer cu tine. Important este să nu ruginim!

D.V.: Mie îmi place dictonul latin: "Pax mundi, pax dei" iar dvs. aveți un fel de înțelepciune învățătorească, de aceea vă întreb cum putem face ca lumea asta să fie mai bună?

P.V.: Cînd vor dispărea partidele și parlamentele politice, cînd toți vor fi într-un consens uman și vor renunța la dorința de îmbogățire imediată, care e un dezastru și produce dezastru.

D.V.: Dar asta este o utopie...

P.V.: Da. E o utopie ca toată lumea să înțeleagă.

D.V.: Și-atunci, mai avem vreo șansă?

P.V.: Șansa e schimbarea mentalităților și subordonarea, dar artistul nu se subordonează; el rămîne revoltatului ordinii sociale, pentru că e hipersensibil și trăiește pe muchie de cuțit, dar pentru omenire este o binefacere.

D.V.: Atunci, nu ne-a rămas decît posibilitatea să trăim cu ceea ce avem, doar ne-a învățat Piaget că inteligența e probă de inadaptabilitate.

P.V.: Important este să nu tulburăm apele. În apa tulbure sînt aceiași pești. Trebuie să învățăm să înotăm frumos, să nu influențăm cu tulburarea noastră viața altora. Soluția o căutăm în noi, pentru că sîntem parte a lumii, cu trăiri amabile sau conflictuale. Doar dacă putem

echilibra asta, vom fi dirijori de orchestră și aștia sînt foarte puțini.

A consemnat Dida VASILCA

continuări din pagina 1

DACĂ NU MAI FACEM ȘCOALĂ...

De o astfel de lege nevoie învățămîntul și atunci calitatea instruirii și educației va fi și ea pe măsură, ba chiar și cu dragoste și devotament,

nu de o lege care să definească altfel structura organizatorică (instituții) ale învățămîntului pe diferite trepte (școli, inspectorate, ministere, comisii, direcții și departamente de funcționare a unui sistem bolnav) care să confere dascălilor locul și salariul pe care-l merită. Este nevoie, desigur, de autonomie și descentralizare, de implicarea comunității locale în bunul mers al școlii, de o conducere responsabilă și neutră, obiectivă, de o evaluare și un control competente și în spirit concurențial cu repercusi-

ni benefice salariale, elemente ce se regăsesc în unele forme noi, mai eficiente propuse prin noua lege și în structura consiliilor de administrație a unităților școlare și în noua structură a Direcțiilor județene pentru învățămînt și în reorganizarea structurii și funcționalității M.E.C.T.

Dar încă o dată acestea toate țin de formă, de structură și mai puțin de esență și conținutul învățămîntului.

Nu neapărat de o nouă lege avem nevoie în învățămînt. Ne trebuie școli bune, curate, bine întreținute și dotate cu materiale didactice și baze de experimentare practică, școli și terenuri de sport. Avem nevoie de elevi sănătoși, crescuți, ocrotiți și educați în familii închegate cu reale posibilități materiale pentru a-și susține copiii la școală. Avem nevoie de educatoare,

învățători și profesori cu suflet, chemare și dăruire pentru școală, care să aibă salarii ca să poată trăi omenește, să nu se gîndească la ziua de mîine, ci la lecția de mîine.

Avem nevoie de administrații locale și centrale care să se intereseze, să gîndească și să iubească școala și să-i acorde cu adevărat rolul ce i se conferă prin Constituție de "prioritate națională".

Este nevoie de un climat de seriozitate, demnitate și angajament total în întregul învățămînt românesc de sus pînă jos.

Este necesar ca Școala să redevină cu adevărat școală, unde nu coerciția trebuie să fie cuvîntul de ordine, ci iubirea, cunoașterea și înțelegerea, munca și simțul datoriei și al onoarei.

Aceasta este noua lege.

A AVEA SAU A NU AVEA EDUCAȚIE RELIGIOASĂ ÎN LICEU?

fetic: „un veac poate să fi făcut mari progrese în cunoașterea adevărului și totuși să fi rămas foarte înapoiat în voirea bine-

înseamnă a fi religios...". Necesitatea religiei rezultă și din nevoia omului pentru sacru deoarece ea conferă relief și pregnantă tuturor întreprinderilor umane. La tineri, trebuința religioasă se manifestă puternic. Adolescenții sînt la vîrsta întrebărilor, frămîntărilor și a căutărilor. Se observă oroarea față de un raționalism și intelectualism fără Dumnezeu.

Mesajele de natură violentă, pornografică sau care promovează incultura și nonvaloarea propagată prin mass-

media contribuie la degradarea moral-spirituală a societății actuale.

Creștinismul oferă modele de morală și filozofie asupra vieții. Cum școlii îi revin sarcini pe direcția dezvoltării și formării intelectuale, estetice, morale, patriotice etc., de ce ar fi exclusă tocmai educația religioasă, cunoscut fiind faptul că dintre toate disciplinele de învățămînt nu este nici una care să dezvolte puterile sufletești cu atîta deplinătate și bunătate ca educația religioasă.

ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII

HORA DE LA FRUMUȘICA, ÎN VIZITĂ LA VATICAN?

Sîmbătă, 26 ianuarie, în organizarea Complexului Muzeal Județean Neamț, Fundației Cucuteni pentru Mileniul III București, Centrului Internațional de Cercetare a Culturii Cucuteni și a Fundației Cultural-Științifice "Constantin Matasă" din Piatra Neamț, s-a desfășurat, sub genericul "Civilizația Cucuteni în actualitate", o masă rotundă la care au fost invitați specialiști din București, Iași, Suceava, Botoșani, Sfîntu Gheorghe, Bacău și Piatra Neamț.

Manifestarea a fost însoțită de vernisajul expoziției "Artă și Pasiune". Colecția Emilia și Romeo Dumitrescu, de lansarea a două volume de studii și cercetări - "L'exploitation du sel a travers le temps" (editori: D. Monah, Gh. Dumitroaia, O. Weller, J. Chapman) și "Cercetări arheobotanice în tell-ul calcolitic Poduri- Dealul Ghindaru", de Felicia Monah și Dan Monah și de acordarea premiilor "Mircea Petrescu Dîmbovița" pentru rezultate deosebite în cercetarea și valorificarea culturii Cucuteni în 2007.

Despre această "masă rotundă", domnul director Gheorghe Dumitroaia, directorul Complexului Muzeal Județean Neamț a precizat: "Inițial am vrut să botezăm acțiunea noastră "întîlnire cu cultura științifică", dar nu era o formulare prea fericită. De "simpozioane" ne-am săturat, dar nici "masă rotundă" nu acoperă amploarea și limitele întreprinderii noastre. Practic a fost o anali-

ză, un bilanț de etapă a ceea ce am realizat în cursul ultimilor doi ani".

Iar aici se cuvine în primul rînd notată și lăudată activitatea editorială a Centrului Internațional de Cercetare a Culturii Cucuteni. Sub conducerea directorilor Gheorghe Dumitroaia și Dan Monah, Colecția Bibliotheca Memoriae Antiquitatis a ajuns la volumul XIX, apărut în ianuarie 2008 în editura "Constantin Matasă", în excelente condiții grafice și tehnice oferite de tipografia "Autograf". Volumul "Cercetări arheobotanice...", semnat de Felicia și Dan Monah, "face parte- după cum precizează autorii în prefață- dintr-o serie de volume care urmează să prezinte specialiștilor dar și publicului mai larg, rezultatele cercetărilor efectuate în tell-ul calcolitic Poduri- Dealul Ghindaru. Rod al unei investigații desfășurate pe parcursul a 26 de ani, volumul încearcă să fie prima monografie arheobotanică pentru o stațiune arheologică din literatura românească". Dacă mai precizăm că "arheobotanica își propune să reconstituie mediul și peisajul în care au trăit și activat comunitățile umane din epoci lipsite de izvoare scrise", înțelegem cît de important este acest demers științific.

Cealaltă carte lansată, numărul XVIII în seria "Bibliotheca..." se numește "L'exploitation du sel a travers le temps" și a apărut sub egida Centrului Internațional de Cercetare a Culturii Cucuteni și a Institutului de Arheologie din Iași. Ea reunește studii și comu-

niciări (unele ținute la Piatra Neamț în cadrul unui colocviu din 2004) și este importantă pentru că pleacă de la o idee importantă: comunitățile umane s-au dezvoltat și în jurul izvoarelor de apă sărată, indiferent de epoca istorică. Și, legat de aceasta, săpăturile de la Lunca, începute de specialiștii muzeului nemțean au demonstrat că aici se află cel mai vechi depozit arheologic datat în jurul anilor 6000- 5500 (î.H.).

Premiile "Mircea Petrescu Dîmbovița" acordate tinerilor arheologi în premieră în acest an de către Fundația Cucuteni pentru Mileniul III au fost atribuite cercetătorilor Constantin Preoteasa, Roxana Munteanu, Daniel Galben, Felix Tencariu, din Piatra Neamț, și George Bode din Iași.

Dincolo de activitatea cotidiană, de continuarea muncii de cercetare și editare, de continuarea săpăturilor arheologice "cel mai important proiect al nostru pentru 2008 este organizarea unei expoziții Cucuteni în Cetatea Vaticanului. Evenimentul- a precizat domnul doctor Dumitroaia- ar trebui să aibă loc în septembrie, posedînd o triplă coordonare: română, ucraineană și basarabeană. Bani s-au promis de la Ministerul Culturii și Cultelor, dar întreaga responsabilitate ar trebui să cadă pe umerii Centrului nostru. Este un proiect care ne onorează, dar ne provoacă și insomnii."

Asta avem, asta iubim.

Mircea ZAHARIA

Zilele „Otilia Cazimir” la Cotu - Vameș

În perioada 11 - 12 februarie 2008 Școala cu clasele I - VIII „Otilia Cazimir” din Cotu - Vameș, comuna Horia, a îmbrăcat haine de sărbătoare cu prilejul aniversării a 114 ani de la nașterea poetei O. Cazimir și a 600 de ani de la atestarea documentară a satului.

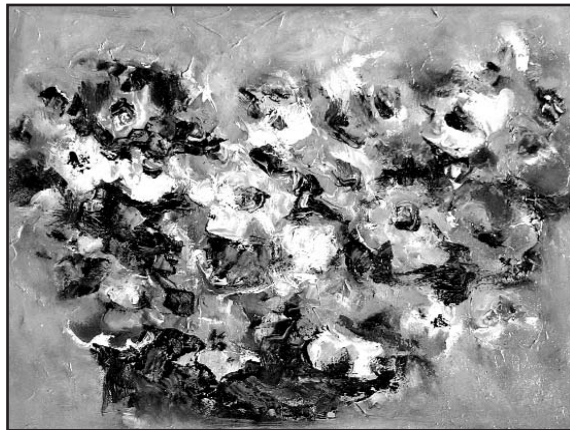
Dintre activitățile desfășurate pe parcursul celor două zile menționăm: „Scăunelul” - concurs distractiv pentru clasele I - IV, „Elevul întrebă, profesorul răspunde” - concurs de cultură generală, „Pe aripile muzicii” - concurs de dans, lansarea subproiectului PIR „Meștesugurile - între tradiție și profit”, lansarea volumului de creații literare în cadrul concursului „Otilia Cazimir - poeta sufletelor simple”, program artistic și activități distractive.

Prima atestare documentară a satului Cotu - Vameș, situat la confluența Siretului cu Moldova, în imediata vecinătate a orașului Roman, este din vremea domnitorului Alexandru cel Bun, la 16 septembrie 1408. După Anuarul Episcopiei Romanului din 1936 și Marele Dicționar al României (București, 1890 - 1902) prima biserică a satului este menționată înainte de 1794 dar prima școală din sat este înființată abia în 1859 (după Nicolae Grigoraș, profesor de istorie la Universitatea „Al. I. Cuza” - Iași și

(Gheorghies) Casian (sau Gavrilescu) fiul preotului Gavril Casian și tatăl poetei Otilia Cazimir, născută Alexandra Gavrilescu la 12.02.1894 (în arhiva bisericii se păstrează certificatul de botez al poetei), Gheorghe Adam, Ernoni Cristea, Vasile Podaru, Ștefan Apăvăloaie și Neculai Georgescu.

În 1915 se dă în funcțiune un nou local de școală cu patru săli de clasă și cancelarie, actualul corp C al școlii.

În 1965 se construiește un local de școală

cu 5 săli de clasă, cancelarie și secretariat, iar în 1972 un alt local cu 6 săli de clasă și 3 mici cabinete.

În curtea fostei primării a satului Cotu - Vameș (pentru că a fost și centru de comună) se află clădirea grădiniței, care a funcționat pentru început ca și grădiniță cu program prelungit, cu cantină și spații corespunzător amenajate.

În prezent școala se compune din 3 corpuri de clădiri: corpul A cu o sală de clasă și 4 cabinete: limba română, religie, matematică, geografie (care din lipsă de spațiu funcționează ca și săli de clasă); corpul B cu 6 săli de clasă (unde funcționează învățământul primar și cabinetul de documentare și informatică); corpul C cu un laborator fizică - chimie, un cabinet de biologie, un cabinet de arte (toate cele 3 cabinete funcționează ca și săli de clasă din lipsă de spațiu) și sală de sport.

Din 1994, cu prilejul sărbătoririi a 100 de ani de la nașterea poetei și de când școala din Cotu - Vameș îi poartă numele, în fiecare an în jurul datei de 12 februarie se organizează Zilele „Otilia Cazimir”. La manifestările din acest an, Inspectoratul Școlar Județean Neamț a fost reprezentat de către domnii inspectorii Gheorghe Brînzei și Mihai Floroiaia, care au participat la majoritatea activităților, apreciindu-le ca fiind organizate și desfășurate la superlativ cu o implicare reală a tuturor cadrelor didactice și a autorităților locale.

Drd. MIHAI FLOROIAIA

Simpozion Național la Săbăoani

Pe 5 februarie 2008, la Grădinița Particulară cu program normal „Sfânta Ana” Săbăoani, s-a desfășurat Simpozionul Național cu tema „Abordarea creatoare a procesului instructiv - educativ”. La activitate au participat reprezentanții a 45 de unități de învățământ, în special grădinițe, din județele Neamț, Bacău, Gorj, Iași, Suceava și Municipiul București. Au răspuns invitației organizatorilor și au susținut intervenții în plen: Monsenieur Aurel Percă, episcop auxiliar de Iași, institutor Maria Mătasaru, metodist al CCD Bacău, prof. Viorica Pricopoaia, de la Centrul de Asistență Psihologică Bacău și prof. Mihai Floroiaia, inspector pentru învățământul particular și alternative educaționale din cadrul I.Ș.J. Neamț.

Programul desfășurat: Sfânta Liturghie, vizitarea muzeului diocesan, programul artistic „Vis de iarnă”, prezentarea Congregației „Notre Dame de Sion” și a Grădiniței „Sfânta Ana”, prezentarea unor lucrări în plen, vizitarea expoziției „Lumini pe flori de gheață”, lucrări pe

tența unui potențial creativ al subiectului, manifestat în: receptivitatea față de nou, curiozitate științifică, nonconformism, originalitate, capacitate de elaborare, fluentă gândirii, gândire divergentă, imaginație creatoare, inventivitate. Etapele învățării creative sînt: expunerea problemei, imaginarea ipotezelor de rezolvare, analiza problemei, găsirea soluției de rezolvare, verificarea ipotezei.

Analizînd actul creator în evoluția sa, Irving A. Taylor (1959) deosebea patru nivele:

a) Creația expresivă - cea mai simplă formă de creativitate identificată în desenele libere și spontane ale copiilor;

b) Creația productivă - caracterizată prin restrîngerea jocului liber al imaginației și îmbunătățirea tehnicilor de lucru;

c) Creația inventivă - se realizează prin invenție și descoperirea unor corelații noi, originale.

d) Creația inovatoare - presupune transformări fundamentale în concepții, principii sau metode de lucru în domeniul științei sau al artei.

Educarea creativității constituie un proces continuu ce trebuie realizat pe tot parcursul

perioadei școlare, avînd în vedere toți factorii cognitivi, caracteriali și sociali. Dezvoltarea poate fi favorizată de următoarele condiții: existența în școală a unor cabinete/laboratoare bine dotate, a unor cercuri tehnico-științifice și literar-artistice conduse de profesori creativi, un mediu școlar creativ și receptiv la nou, concretizat în folosirea la lecții și lucrări practice a metodelor și procedeele euristice. Deosebit de importante sînt însușirea de către elevi a unor procedee de dezvoltare a imaginației creatoare, exerciții de creativitate, în cadrul cercurilor de elevi, recunoașterea și aprecierea valorilor create de elevi, existența unor relații de cooperare între profesori și elevi.

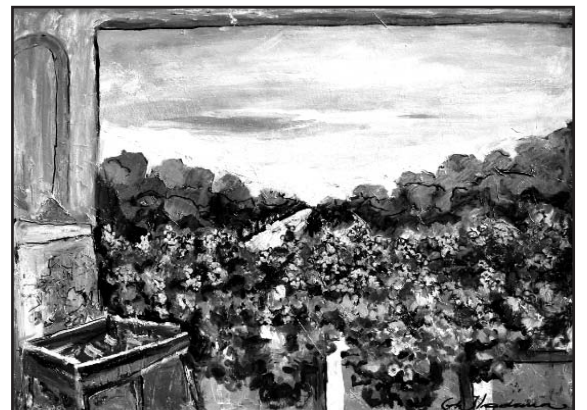
Drd. MIHAI FLOROIAIA

secțiuni și concluzii a fost moderat de către doamna educator Carmen Nedelcu.

Dintre temele abordate la simpozion subliniem: Tratarea diferențiată a preșcolariilor în activitățile matematice; Creativitate și empatie; Dezvoltarea creativității și expresivității limbajului oral la preșcolari; Teatrul de umbre - mijloc eficient de dezvoltare a gândirii creatoare; Creativitatea și activitatea practică; Importanța orei de religie la clasele V - VIII; Diferențe și diferențiere în educație; Conduita creativă a învățătorului, element important în modelarea personalității creatoare; Creativitatea - ereditate sau educație etc.

Învățarea creativă presupune exis-

fiu al satului), foarte aproape de bisericuța de lemn. Această școală cuprindea o sală de clasă, o bucătărie și două odăi.

Dintre învățătorii care au activat aici menționăm: preotul Vasile Focșa, Gheorghe

ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII

După un debut editorial promițător („Indecente, fabule și pamflete”, Ed. „Crigaux”, 2006), urmat imediat, în același an, de o a doua carte, publicată sub emblema aceleiași edituri, ca și prima („Recurs la bună-cuviință în 630 de catrene”), și de o a treia, în 2007 („Histrionice, poezii cu formă fixă”), Nicolae Căruțeru (debutant în presă încă din 1957) ne propune alte două cărți tipărite în a doua jumătate a anului recent încheiat: „ÎNTĂMLĂRI - povestiri” și „PARODII FĂRĂ ADRESĂ”.

De la început facem o precizare. Ambele cărți pe care le semnalăm acum poartă pe pagina a patra mențiunea: „apărut în regia autorului”, acesta asumîndu-și, după cum scrie într-o dedicație ce-mi este adresată pe exemplarul oferit, „neîmplinirile de ordin tehnic-editorial”. De asemenea,

Proză și poezie de Nicolae Căruțeru

ambele cărți nu au girul vreunei edituri, așa că, cei care vor avea ceva de reproșat vor trebui să se adreseze în exclusivitate autorului.

Dar să ne oprim succint, pe rînd, asupra celor două cărți. Mai întîi, cartea de proze scurte „Întîmplări”, în care, după un prim text („Despre umor”), în care Nicolae Căruțeru simte nevoia să-și precizeze cu subtilitate propria-i părere despre umor în diferitele variante („umorul cu țintă satirică”, „umorul involuntar”, „umorul grosier și vulgar”), lăsînd cititorului posibilitatea de a constata pe cont propriu căruțeru tip de umor aparțin scrierilor din cartea sa.

În ce ne privește, vom afirma fără rețineri că prozele lui Nicolae Căruțeru, ca și multe din creațiile sale în versuri au „țintă stîrnică”. Mai mult, multe dintre ele au în vedere tipuri

deja stigmatizate în poeziile sale: lenesul, lingusitorul, carieristul, coruptul, lăudărosul, parvenitul, profitorul, oportunistul, bișnițarul etc.

Cartea, în totalitatea ei, poate fi socotită o „frescă”, alcătuită ca un

Note de lector

puzzle din imagini decupate dintr-o perioadă cuprinsă între primii ani ai regimului comunist din România (v. „Illegalistul”) la perioada de după „anul de cotitură”, 1989, cînd se instaurează o democrație formală, iar „profitorii revoluției din decembrie”, bișnițarii de altă dată, au devenit promotori ai unui capitalism sălbatic.

În ciuda faptului că unele povestiri, care se referă la realități din ultimii ani ai regimului comunist, cînd minciuna ajunsese la rang de politică de stat, pot fi socotite ca mai puțin realizate din punct de vedere literar, cartea conține și pagini reușite, mai ales cînd autorul realizează portrete ale unor personaje, despre care ține să precizeze într-o notă de pe coperta a IV-a: „Unele sînt adevărate. Cele care nu sînt datorează această stare faptului că, din diferite motive, nu au ajuns să fie”. Sper că ați sesizat umorul!

Cealaltă carte - „PARODII FĂRĂ ADRESĂ” are darul de a-l înscrie pe autorul ei într-o galerie de nume celebre, de-ar fi să amintim fie și numai pe strălucii săi predecesori în ale parodiei, George Topîrceanu și Marin Sorescu.

Nicolae Căruțeru a simțit nevoia

de a se adresa cititorului acestei cărți, mai întîi, printr-un „cuvînt înainte”, atrăgîndu-i atenția că parodiile ce urmează nu au ca „obiect al persiflării autori și opere bine cunoscute”, cum „spun specialiștii”, ci „vizează, în marea lor majoritate, manierismul de grup”.

După alte cîteva precizări, de care, zicem noi, cititorul ar trebui să țină cont, înainte de a citi și „judeca” parodiile lui Nicolae Căruțeru, urmează cele șapte secțiuni, fiecare precedată de cîte un motto.

Avem convingerea că cei care vor citi această carte (nu am putea spune cum se distribuie, avînd în vedere că nu a fost editată de o editură), vor fi de acord cu opinia noastră potrivit căreia „punctul forte al autorului rămîne poezia, în general, în mod deosebit, cea satirică.”

Constantin TOMȘA
(Continuare în pag. 5)

Identificarea, motivarea și susținerea talentelor matematice în școlile europene

Decizia Uniunii Europene precizează: "Într-o societate democratică bazată pe cunoaștere, printre competențele de bază ale cetățenilor trebuie să se numere cunoștințe din domeniul tehnico-științific. Între obiectivele de viitor ale Sistemului Educațional European, asupra cărora s-a convenit la 12 februarie 2001 de către Consiliul pentru Educație întrunit la Stockholm, matematica apare ca unul dintre subiectele de prioritate majoră. Obiectivul de bază în acest sens este creșterea interesului pentru matematică încă de la vîrstă fragedă și încurajarea tinerilor să urmeze cariere în acest domeniu.

Elevii talentați în domeniul științelor, mai cu seamă cei talentați la matematică, sînt cei care pe viitor au șanse să se implice în activități de cercetare în aceste domenii.

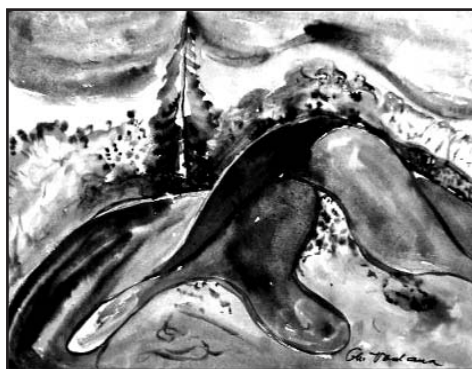
Elevii talentați la matematică trebuie descoperiți de timpuriu și într-un mod sistematic. Metoda obișnuită de a identifica astfel de elevi sînt competițiile, dar este general acceptat faptul că mulți dintre aceștia rămîn în umbră deoarece nu participă la concursuri, sau nu se clasează între primii zece, sau nu pot lucra cînd au restricție de timp.

Țările europene, inclusiv România, trebuie să găsească o cale de a păstra talentele și forța intelectuală între granițele Europei. În acest sens, matematicienii, academicienii și educatorii trebuie să colaboreze pentru a concepe un program care să schimbe atitudinea guvernelor, universităților și fundațiilor, pentru a sprijini acțiunile de atragere a talentelor către Europa și de diminuare a migrației de inteligență în afara spațiului european. Elevii talentați au nevoie de identificare, atenție, afecțiune, sprijin, pregătire și recunoaștere, încă de la vîrstă

fragede, de la grădiniță, ciclul primar și gimnazial.

În România există o lungă tradiție în pregătirea unor profesori de calitate pentru învățămîntul preuniversitar, precum și în organizarea unor programe de formare continuă pentru profesori. Un grup de lucru (Centrul de Excelență în matematică) este implicat în pregătirea elevilor și studenților talentați pentru concursurile de matematică.

Obiectivul Societății de Științe Matematice din România (SSMR), fondată în 1910 și care are mai mult de 10 000 de membri, este să sprijine existența comunității matematice din România. Începînd cu 1895 SSMR editează lunar Gazeta Matematică, revistă de cultură matematică pentru

tineret. De mai mult de 100 de ani încoace, această revistă a contribuit substanțial la dezvoltarea învățămîntului matematic din România și mai apoi la supraviețuirea școlii românești de matematică. Revista se adresează elevilor și profesorilor interesați de matematică și publică articole matematice, subiecte date la olimpiade și concursuri. Momentan SSMR și Ministerul Educației sînt în dezacord în ceea ce privește regulamentul de desfășurare al olimpiadelor de matematică. Ministerul are în vedere mai mult numărul de premii acordate, în locul stimulării unui climat care să-i determine pe elevi să se dedice matematicii. În schimb SSMR încearcă pe cît posibil să atragă elevii și să-i motiveze în studiul matematicii.

Elevii români părăsesc țara, cu destinația SUA, cînd ar putea rămîne să studieze în Europa. De multe ori, întorcîndu-se acasă după terminarea doctoratului, nu-și pot găsi un loc de muncă potrivit. În schimb SUA au deja un clasament al școlilor din România și cei mai buni elevi din cele mai bune școli sînt acceptați imediat în universitățile americane.

În acest context, Ministerul Educației a hotărît scăderea numărului de premii acordate la Olimpiada Națională, ceea ce a dus la un declin nu numai în ceea ce privește motivația pentru participarea la olimpiade, dar și pentru a studia matematica în general.

România are o lungă tradiție în selectarea și pregătirea elevilor talentați. Prima competiție pentru elevii de școală primară a avut loc în 1885. În 1897 s-a înregistrat prima tentativă de a organiza un concurs de matematică la nivel național. În 1902 s-a instituit concursul anual prin corespondență "Gazeta Matematică". Șapte ani mai tîrziu, concurenții (selectați dintre cei mai buni rezolvitori corespondenți) trebuiau să treacă prin două probe, una scrisă și alta orală. În 1949 a fost creată și organizată de către SSMR și Ministerul Educației prima Olimpiadă Națională de Matematică.

În prezent există mai multe concursuri de matematică în România, ca de exemplu: Olimpiada de Matematică pentru toate nivelurile (primar, gimnazial și liceal), etapele pe școală, pe oraș, pe județ, respectiv etapa finală, națională. În fiecare an se califică la faza finală 550-600 de elevi (din clasele VII-XII). În plus, pentru cei mai buni rezolvitori ai revistei se organizează în fiecare vară concursul "Gazeta Matematică". Mai există concursuri internaționale precum JBMO, BMO, IMO. Selecția echipelor se face în timpul etapei naționale a olimpiadei.

Se organizează de asemenea

etape speciale de pregătire, Kangaroo, Concursurile Interjudețene de Matematică (organizate în timpul anului școlar, majoritatea în intervalul dintre etapa județeană și cea finală a Olimpiadei de Matematică). Cele mai importante dintre acestea sînt: "Gh. Țițeica", "Gr. C. Moisil", "Tr. Lalescu" și «L. Duican».

În cadrul primei competiții pentru elevii de școală primară, cea din 1885 cînd au fost 70 de participanți, au primit premii 9 băieți și 2 fete. În prezent se organizează în cadrul etapei finale a Olimpiadei Naționale o festivitate de premiere, unde se acordă distincții de către Ministerul Educației, de către autoritățile județului care găzduiește olimpiada, de către SSMR, sponsori etc. Medaliații de la JBMO, BMO și IMO sînt premiați în cadrul unei ceremonii speciale de către Ministerul Educației, Primul Ministru sau chiar de către Președintele României. Li se oferă de asemenea excursii în străinătate și multe alte premii.

România încearcă de mulți ani să sprijine efortul elevilor talentați la matematică. De exemplu, încă din 1883 se publica revista "Recreații Științifice", pentru matematică, fizică,

chimie etc., unde apar probleme, note și articole pe diverse teme. Primul număr al "Gazetei Matematice", cea mai respectabilă revistă românească dedicată matem-

aticilor elementare, a apărut în 1895; aceasta este principalul responsabil pentru crearea, îmbunătățirea și menținerea unui nivel ridicat de

interes pentru atragerea elevilor talentați.

În anii 1971-1973 au fost instituite de către Ministrul Educației de atunci, Mircea Malița, clasele de excelență sau clasele speciale de matematică, fizică chimie și biologie. Rețeaua națională de Centre de Excelență (din principalele orașe ale țării) s-a stabilit în anul 2001. Centrul de Excelență Maramureș a fost înființat în octombrie 2002. Pe lîngă acesta, aici apare revista "Lucrările Seminarului de Creativitate Matematică", ce le ofera elevilor articole și note scrise de studenți, de profesori de gimnaziu și liceu sau de cadre universitare. În paginile acestei reviste se găsesc multe articole dedicate rezolvării euristice a unor probleme de concurs și majoritatea dintre acestea sînt alcătuite astfel încît să dezvolte cititorilor capacități inventive deschizînd astfel drumul spre munca de cercetare.

Centrul pentru Excelență în Cercetare Matematică din cadrul Universității de Nord Baia Mare a fost luat ființă în octombrie 1991 și de atunci se organizează seminarii de creativitate matematică. În 2000 s-a înființat Centrul pentru pregătirea elevilor talentați, iar în 2001 Centrul de Excelență pentru Matematică.

Înst. Virginica BOBOCEA, Școala Nr. 75, București

(continuare în numărul viitor)

ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII

Note de lector

(urmăre din pag. 4)

Nicolae Căruțeru parodiază, cum este și firească, doar prozodia ilustrațiilor sau mai puțin ilustrațiilor săi precedesori, iar poezia sa este una ce conține referiri precise la aspectele social-politice, economice și culturale ale timpului său. Astfel, parodiindu-l pe George Cosbuc, se referă la epoca de tristă amintire, devenită pentru tinerii de astăzi o simplă pagină de istorie („Într-o iarnă cu zăpadă / Și copii pe derdelus, / Aștepta: acuş-acuş / Apă caldă o să vadă / Și la duș. // Tremura de frig în casă, / Lîngă un calorifer / Excesiv de auster, / Ce-nghetase de vîntoasă / Și

de ger. // Cineva, persoană mare / Undeva acolo sus, / <Să-și mai pună>, ar fi spus, / <Cite-o haină fiecare, / Una-n plus>". „Iarna în casă"). La fel, cu finețe, fără tezisme, surprinde strămutarea tîrîului la oraș, în anii construirii socialismului, „formîndu-se clasa muncitoare / și-un nou izvor de poezie". De remarcant parodierea celui îndemn de unire a proletarilor în „Ape din toate izvoarele, uniți-vă" pentru a da „ca soarele, lumină". Din poezia „Am venit" aflăm scopul urmărit de poet, țelul său: „Pentru ce nu s-a spus, negreșit, / am venit".

Se spune adesea că cine are ceva de spus să scrie cine nu... Ei, bine, Nicolae Căruțeru demonstrează și prin această carte/cărți că are ceva de spus semenilor.

CONCURSUL NAȚIONAL DE PIAN „CARL CZERNY"

Ediția a XVII-a (22 - 23.02.2008) - PIATRA NEAMȚ

În societatea românească actuală se manifestă din ce în ce mai imperios nevoia creării în rîndul tineretului a unui sistem real de valori, promovarea și dezvoltarea unei noi mentalități de abordare a educației sociale, în spiritul concurenței, eficacității și calității.

Concursul național de pian „Carl Czerny" oferă tinerilor înzestrați un podium de afirmare a propriei valori și a nivelului de pregătire, dar și de întrecere cu colegii de aceeași vîrstă din țară.

El se adresează preșcolărilor și elevilor din clasele I-XII ce studiază pianul în liceele și școlile de muzică din țară. Este structurat în două etape, care acordă importanță egală ambelor aspecte strict necesare unei educații instrumentale complete - tehnica și interpretarea. Latura tehnică (fundamentală în crearea unui instrumentist) este determinantă în promovarea primei etape, eliminatorii, iar cea de-a doua etapă probează calitatea și nivelul interpretativ.

Tocmai această îmbinare între latura tehnică și cea interpretativă îi conferă unicitate, alături de faptul că este și „cel mai bătrîn" concurs instrumental de talie națională organizat anual în Moldova.

Ediția din acest an, a XVII-a, a avut loc în perioada 22 - 23 februarie 2008, reunind pe scena sălii „Theodor Macarie" a Liceului de Artă „Victor Brauner" din Piatra Neamț 65 de concurenți din România (15 licee și școli de muzică) și Harkov (Ucraina). Din Piatra Neamț au participat 15 elevi.

Juriul a fost compus din: pianista concertistă ILINCA DUMITRESCU, doctor în muzicologie, prof. univ. dr. GABRIELA LIPCEANU - Universitatea de Arte „George Enescu" Iași și conf. dr. MIHAELA GAVRIȘ - Academia de Muzică „Gheorghe Dima" Cluj.

Eforturile concurenților au fost încununat de premii și mențiuni, la fiecare clasă, iar cel mai valoros pianist a primit Marele Premiu și trofeul „Carl Czerny".

Concursul este parțial sponsorizat de Primăria municipiului Piatra Neamț, care oferă premiile laureatilor.

Dincolo de școală, teatru, discotecă, sau televizor, concursurile aduc în viața tinerilor nemțeni exemple de motivare spre latura ce asigură echilibrul educației, ARTA; astfel vor germina sîmburii gustului pentru frumos, adevăr și speranță.

Inspector de specialitate, prof. Cristina Alexandra POPA

ASOCIAȚIA ÎNVĂȚĂTORILOR DIN JUDEȚUL NEAMȚ

Moto: "Cine înalță pe învățator, înalță însăși națiunea"
(Diesterweg)

I. SCURT ISTORIC

Asociația învățătorilor din județul Neamț a fost înființată în anul 1912 de învățătorul LEON MRE-JERU, ca secție a Asociației Generale a Învățătorilor din România. De la înființare s-a constituit ca persoană juridică cu scopul de a ajuta cadrele didactice după modelul Societății Corpului

Didactic de toate gradele din România, care a funcționat în perioada 1878-1898.

La congresul din Iași din 1885 a luat parte și Ion Creangă, marele povestitor și unul din învățătorii cu care se mîndrește corpul didactic din Județul Neamț.

Asociația învățătorilor din județul Neamț a funcționat pînă în anul 1944 (1912-1944) timp de 32 ani, iar între anii 1945-1990 asociația nu a mai desfășurat activități dar nici nu a fost desființată.

Pe parcursul anilor, această federație s-a transformat în SINDICATUL MUNCITORILOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT, preluînd o parte din problemele de strictă importanță care stăteau în atenția învățămîntului de stat din acea perioadă. După revoluția din anul 1989, prin sentința civilă nr. 163 din 5 octombrie 1990 a Judecătorei Piatra Neamț, rămasă definitivă și investită cu formula executorie "Asociația Învățătorilor din Județul Neamț", a fost recunoscută cu statut de personalitate juridică.

O parte din cadrele didactice prezente, învățători și profesori, au făcut parte din Asociație cu mulți ani

înainte de 1944.

II. ANALIZA ACTIVITĂȚII

În perioada pe care o analizăm (1990-2007), activitatea a fost condusă de consiliul de administrație format din 15 membri al cărui președinte a fost ales profesor Gheorghe Amaicei, vicepreședinte profesor Gheorghe Vădana, secretar Adrian Armecea, prof. Dan Agrigoroae, reprezentant al Inspectoratului Școlar, înv. Barna Octavian-casier, economist Sandu Covasan-contabil, prof. George Grigorică, responsabil cu probleme profesionale, prof. Mihaela Gherghelescu, reprezentantă a Liceului Pedagogic, înv. Mihai Păvăl, reprezentantul învățămîntului primar, profesori Florin Florescu și Ștefan Corneanu, reprezentanții Sindicatului din Învățămînt și Cercetare, prof. Constantin Prangati, Dan Ionescu, profesor Dumitrița Vasîlca, prof. Cristina Bălănescu și prof. Daniela Mătăsaru, reprezentanți ai Casei Corpului Didactic.

Țin să menționez, de la început, că între membrii consiliului este o atmosferă de lucru bună, fapt care a condus la obținerea unor rezultate.

S-au continuat demersurile în instanțele judecătorești pentru obținerea clădirii "CĂMINUL ÎNVĂȚĂTORILOR" astfel că la data de 24 octombrie 2003 cu decizia 4237 a "Curtii Supreme de Justiție"- secția civilă- în dosarul 3271/2002 clădirea căminului a fost obținută de asociație.

Decizia este DEFINITIVĂ și IREVO-CABILĂ. Au urmat procedurile de preluare prin executor judecătoresc.

La data de 26 noiembrie 2001 s-a depus la Primăria Municipiului Piatra-Neamț, notificare nr. 634/2001 referitoare la suprafața de 705 mp teren situat în municipiul Piatra-Neamț unde se află imobilul "CASA ÎNVĂȚĂTORULUI" pentru a fi restituită în natură.

Deși s-au făcut foarte multe intervenții prin adrese și audiențe, abia la data de 17.02.2005 am primit fișa de evaluare și procesul verbal din data de 27.10.2004 prin care "Comisia Locală pentru aplicare a legii nr. 10/2001 ne face cunoscut că ne restituie în natură suprafața de 130 mp iar pentru diferența de 575 mp vom primi despăgubiri bănești în valoare de 387.913.400 lei.

Nici pînă în momentul de față nu am fost puși în posesie și nici bani nu am primit deși la data de 7 martie 2005 am depus la comisia locală adresa nr. 8921 la care nici pînă la această dată nu am primit nici un răspuns.

Apare la data de 24.11.2005 Hotărîrea Consiliului Local Piatra-Neamț privind trecerea unor suprafețe de teren din domeniul public în Municipiul Piatra Neamț (HCL 286 prevede a nu se mai da bani, ci teren trecut din domeniul public în domeniul Municipiului Piatra Neamț).

În cursul lunii martie 1999 reappare revista APOSTOLUL în colaborare cu Inspectoratul Școlar, Sindicatul Învățămînt, Asociația Învățătorilor și Casa Corpului Didactic. Rolul hotărîtor în apariția revistei se datorează colegilor de la Sindicatul Învățămînt.

Preluînd tradițiile asociației din perioada interbelică, conducerea consiliului de astăzi s-a preocupat de sărbătorirea într-un cadru festiv a învățătorilor care au ieșit la pensie, mulțora dintre ei acordîndu-li-se diplome de recunoștință pentru activitatea meritorie la dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului românesc.

Menționez în mod deosebit participarea efectivă a membrilor asociației la organizarea celor 20 simpozioane cu tema: "Dascăli Nemțeni de Altădată".

În organizarea acestor simpozioane, o contribuție deosebită la reușita lor a avut-o colectivul Complexului Muzeal Neamț; din partea directorului, profesor Gheorghe Dumitroaia și a profesorului Dan Mihăilescu, șef de secție al muzeului. Ajutor material în organizarea acestor simpozioane a fost dat și de colegii din Sindicatul Învățămînt și din partea "Sindicatului Liber al Pensionarilor" reprezentat de președinte, prof. Gheorghe Vadana.

În cărțile publicate de colegul nostru, prof. Constantin Prangati, "Dicționarul oamenilor de seamă din județul Neamț", "Personalități politice și

de stat de la Al. I. Cuza pînă în anul 2004 (1864-2004)", dar mai ales în lucrarea "Din istoria învățămîntului matematic în județul Neamț", editată de CCD Neamț își găsesc locul învățătorii și profesorii care au jucat un rol important în viața culturală și politică a județului nostru.

Mulți din membrii asociației au participat la activitățile organizate de "CERCUL MILITAR" cu ocazia unor aniversări (Ziua Armatei, Ziua Vinătorilor de Munte, Ziua Războienilor) dar în mod deosebit la activitățile organizate de Consiliul Director al Asociației Județene "Cultul Eroilor".

Un aport deosebit a fost adus și la sărbătorirea zilelor orașelor Piatra Neamț, Tîrgu Neamț și Bicaz.

III. NEÎMPLINIRI

Ședințele Consiliului de Administrație nu s-au ținut cu regularitate și nici adunările generale, fapt care a dus la neîmplinirea unor sarcini incluse în planul de activități. De asemenea, cotizația nu s-a încasat ritmic și nu de la toți membrii.

Colaborarea cu Liceul Pedagogic în ultimul timp a stagnat deoarece schimbîndu-se conducerea liceului, aceasta nu a cunoscut conținutul activității asociației și a lăsat ca lucrurile să meargă de la sine.

Nu am reușit să începem editarea celui de-al doilea volum din monografia "LOCURI, OAMENI ȘI ȘCOLI", pe discipline de învățămînt.

Nu au fost antrenate cadrele didactice pensionare cu bogată activitate didactică în învățămînt pentru a ne împărtăși din munca continuă depusă pentru perfecționarea învățămîntului.

IV. SARCINI PENTRU VIITOR

- Membrii asociației trebuie să-și aducă o mai mare contribuție la realizarea cît mai repede a noii reforme din învățămînt.

- Dorim o mai strînsă colaborare cu factorii care au condus destinele învățămîntului nemțean (Inspectoratul Școlar,

Sindicatul Învățămînt, CCD, Asociația Profesională "Educatorea"), popularizarea în presa locală și de specialitate și prin mijloacele audio- vizuale a realizărilor asociației precum și a neîmplinirilor.

Reînființarea Băncii (Cooperativei) Corpului Didactic în strînsă colaborare cu Casa de Ajutor Reciproc (CAR) învățămînt pentru a nu mai plăti comisioane peste comisioane la alte bănci, comisioane care sînt destul de substanțiale.

- Discutarea și repartizarea spațiului de la Căminul Învățătorilor, avînd ca invitați și parteneri de discuție Sindicatul Învățămînt, Casa Corpului Didactic care reprezintă Inspectoratul Școlar, CAR Învățămînt.

Trebuie să menționez în mod expres că fără ajutorul substanțial al Sindicatului Învățămînt, pe parcursul derulării proceselor, nu am fi putut obține spațiul din clădirea "Căminului Învățătorilor". Am fost ajutați material cu peste 100 milioane lei vechi (10.000 Ron- lei noi).

Noul consiliu care va fi reorganizat

va trebui să aibă în vedere și refacerea noului contract de comodat cu Casa Corpului Didactic, care reprezintă Inspectoratul Școlar, contract care a expirat la finele anului 2005.

Se impune ca noul consiliu, ce va fi completat, să fie format din 19- 21 membri, întrucît prin reorganizarea întregii activități, volumul de muncă va fi mult mai mare. Dorim ca membrii consiliului să fie mult mai uniți și să aibă ca model ce am făcut bun, să învețe din neîmplinirile noastre și să obțină numai realizări.

Să păstrăm în memorie munca depusă de înaintașii noștri, plecați pe drumul fără de întoarcere și care ne-au lăsat moștenirile materiale și spirituale de astăzi.

Președinte,
prof. Gheorghe AMAICEI
Școlar,

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

Sindicatelor din învățămînt resping oferta Guvernului de majorare a salariilor pentru anul în curs. Motivele? Majorările acordate sînt departe de solicitările sindicalistilor. Decizia dascălilor este motivată de neacordarea a 10 la sută și pentru personalul nedidactic, așa cum a promis Ministerul Educației. Alt neajuns? Cele două majorări salariale de 6 la sută de la 1 aprilie și 1 octombrie, nu oferă

posibilitatea unui trai decent. Nu uitați facturile astronomice la căldură, de necitit, nici recente și viitoarele scumpiri. Sătui de promisiuni deșarte, profesorii care n-au mai putut îndura umilinta sărăciei salariale, au

O SCRISOARE... GĂSITĂ

părăsit catedra. Au rămas numai cei care nu au avut unde pleca și cei istovii de boli și bătrînete. Timp în care toate guvernele au declarat educația prioritate națională. Și cam atît. Nu a fost ministru nou căfănit să nu vorbească despre importanța școlii în formarea tinerei generații și urcarea ei pe culmi țuguiețe. Și au grăit frumos, convingător. Deși sistemul nostru de învățămînt, cîndva meritos, a ajuns în mare suferință.

Reacția Guvernului la fronda sindicalistilor din învățămînt? Oficială și normal, de apărare. Le-a amintit profesorilor protestatari că mai beneficiază și de alte venituri. Fiind vizate în mod direct meditațiile ce fentează Fiscul. Și pentru a da dovadă că sînt docti în problemă, "mastodontii" din MECT au umblat la

exemple. Într-un oraș moldav cu peste 800.000 de locuitori, doar 10 profesori meditari au trecut pe la Fisc. Cum se numește trebușoara asta? Evaziune fiscală! Alte păcate ale oamenilor cu catalogul sub braț? Evaluatorii de la tezele cu subiect unic au corectat superficial lucrările. Au și fost trecuți pe "listele negre". Mulți profesori își iau concediu în timpul anului școlar și se plimbă prin Vestul civilizată, fără motivații serioase. Să mai dăm exemple? Nu are rost. Principalul e că vremea trece, "școala merge" și acușica vine vacanța mare Cum merge? Vedeți pe sticlă. Mass-media geme de exemple convingătoare. Un licean beat licurici și-a bătut măr profesoara, folosind un limbaj rafinat. Un alt erou a făcut sex cu o colegă în cadă și apoi și-a popularizat isprava cu fotomontaje. Un handralău de la țară, crescut fără pian și guvernantă, venit la țîrg să se instruiască și-a dat bernevicii jos făcînd măscări în clasă. Vorbind ca la șatră. La un liceu din Piatra Neamț, o profă care a încercat să oprească o gașcă de chiolangii să nu fugă în oraș, era să fie linșată. Munca la catedră devine riscantă. Ar trebui plătită cu un spor de peri-

culozitate. Cele mai mari probleme ridicîndu-le copiii lăsați singuri acasă, de către cei plecați spre zărilor de farmec pline.

Să revenim la discuțiile dintre Consiliul Național al Federației Educației Naționale (FEN) și Guvern. Cum se va termina disputa? Tranșant. Cu "DA" sau "BA". Vom afla după ce premierul va analiza scrisoarea găsită pe birou. "DA", înseamnă concordie, pace. "NU"- dezgroparea securii războiului, grevă generală. Adică, Guvernul a rămas ferm pe poziție. Iată ce spune președintele FEN. Dacă nu se ajunge la un punct comun "este posibil ca în luna mai să înceapă greva generală". Aloo, stop! Asta înseamnă blocarea anului școlar! Și ar mai fi ceva: aproximativ peste 100 zile, tot în mai cînd florile înfloresc, încep alegerile locale. Destule școli gimnaziale și licee vor deveni secții de votare. Nu se face ca școala să fie în grevă. Și așa, bietii noștri politicieni îmbătrînesc cu cîțiva ani în crenecenele lupte ce se dau pentru fotolii. Ce spun dascălii cu părul nins de situația actuală? "Învățămîntul de astăzi a luat-o razna. Cînd eram la catedră ideea era să-i faci pe elevi să iubească școala, cartea, să vină să învețe cu plăcere." Ce frumos sună!

Dumitru RUSU

REMEMORĂRI PEDAGOGICE NEMȚENE

În luna februarie 2004, timp de două săptămâni, un grup de profesori sud-coreeni de la universitatea din Seul a participat la un schimb de experiență cu elevi și cadre didactice din 12 școli nemțene.

- 1/1914, prof. Dimitrie Focșa preia conducerea Școlii Normale „Gheorghe Asachi” din Piatra-Neamț, de la primul director al acestei instituții Panaite Popovici.

- 1/1929, n. la Dochia, jud. Neamț, profesorul de psihologie N. Irimia, fost director al Școlii Nr. 6 (Valea Viei), al Liceului Pedagogic „Gheorghe Asachi” și inspector școlar. Decedat în 2004.

- 2/1933, preotul-profesor Constantin Matasă, intemeietorul Muzeului de Istorie din Piatra-Neamț, prezintă la radio conferința „Balaurul” (istorie, geografie, legendă).

- 2/1946, n., Ghigoiești, jud. Neamț, poetul Nicolae Boghean, absolvent al Școlii Superioare de Ofițeri, apoi al Facultății de Filologie a Universității „Al. I. Cuza” din Iași, din 1980, redactor la revista „Viața militară” („Viața armatei”, după 1989), autor al mai multor romane și volume de versuri.

- 3/1931, n., la Poiana-Teiului, jud. Neamț, prof. Gheorghe (Puiu) Vadana, artist plastic. La mulți ani!

- 4/1934, n., la Craiova, profesorul Marcel Dragotescu, licențiat în istorie, autor a numeroase cărți despre monumentele istorice și de arhitectură din județul Neamț.

- 9/1884, n., la Bacău, Panaite Popovici (d. 21. 11. 1919, la Piatra-Neamț), profesor de geografie, la școli din județul Neamț, întemeietorul Școlii Normale „Gheorghe Asachi” din Piatra-Neamț (15. 11. 1912), autor de manuale școlare.

- 10/1879, n., la Cotîrgași, jud. Neamț, Leon Mrejeru, învățtor la Piatra-Neamț, revizor școlar, deputat, senator, autor de manuale școlare (d. 14. 05. 1945). La 17. 02. 1879, tot la Cotîrgași, s-a născut și soția sa Eugenia, învățătoare.

- 10/1944, n., Poiana Sibiului, jud. Sibiu, prof. Constantin-Horea Alupului-Rus, animator cultural, director al Centrului de Cultură „Carmen Saeculare” din jud. Neamț, continuator inspirat al unor manifestări cultural-artistice de tradiție din județul Neamț: „Vacanțe Muzicale la Piatra-Neamț”, Festivalului Internațional de Folclor, Stagiunea de Concerte Simfonice ș. a.

- 10/1950, n., la Bozieni-Neamț, Alexandru Mihăilă, profesor de limba română în județul Neamț (1974-1989). În prezent, publicist în București.

- 12/1894, n., Cotu-Vameș, Roman, Otilia - Cazimir (pseudonimul Alexandrei Gavrilăscu), poetă, prozatoare, remarcată de Garabet Ibrăileanu și Mihail Sadoveanu, debutează, în 1912, la revista „Viața Românească”.

- 12/1933, n., la Girov, jud. Neamț, Gheorghe Dumitreasa, ilustrator profesor de matematică la Liceul „Petru Rareș” din Piatra-Neamț (în prezent, Colegiul Național), autor de lucrări științifice, înzestrat cu harul descoperirii și stimulării vocației elevilor săi.

- 13/1906, n., la Boghicea (fostul jud. Roman), prof. logician Ion Didilescu, prof. la Liceul „Gheorghe Asachi” din Piatra-

Neamț (1940-1941) iar între 1956-1968 a îndeplinit și funcția de director general în Ministerul Învățământului.

- 13/1937, n., la Tarcău, jud. Neamț, prof. univ. dr. în geologie-geografie Constantin Grasu, autor al multor lucrări științifice și al celor două cărți intitulate sugestiv „Vacanțe pierdute” (2005), „Vacanțe recuperate” (2007).

- 14/1916, n., la Piatra-Neamț, înv. Petru Zamfirescu, a predat mulți ani obiectul muzica, a fost directorul Școlii Nr. 6 (Valea Viei) și un mare animator cultural; dirijor al corului Școlii Normale

FEBRUARIE 2008

„Gheorghe Asachi” și, în ultimii 20 de ani ai vieții, al Corului Veteranilor din Piatra-Neamț. A decedat la 19. 02. 1997.

- 14/1958, n., la Verșești-Girov, jud. Neamț, prof. univ. dr. Vasile Spiridon, critic literar, membru al Uniunii Scriitorilor din România. La mulți ani, acum la împlinirea unei jumătăți de veac.

- 15/1823, n., la Gîrcina, Mihail Melchisedec Ștefănescu, episcop, profesor, întemeietor de școli, academician.

- 15/1955, n., la Păstrăveni, jud. Neamț, matematicianul învătămîntului, profesor universitar, ministru al învățămîntului, unul dintre fondatorii Academiei române.

- 15/1886, n., la Hoiești, strălucitul profesor de pedagogie și director al Școlii Normale „Gheorghe Asachi” din Piatra-Neamț - Ioan Drăgan - cu studii la Viena, autorul cărții, actuală și în prezent, „Dușmanul nostru, copilul” (1929). D. 1937.

- 15/1955, n., la Păstrăveni, jud. Neamț, matematicianul Vasile Postlică, prof. univ. dr., participant la numeroase întâlniri internaționale de specialitate, autor al mai multor lucrări științifice publicate în reviste din țară și din străinătate.

- 19/1991, în Sala Tapiseriilor a Muzeului de Artă din Piatra-Neamț, a avut loc simpozionul cu tema „Modelul cultural Vasile Conta” la care învățătorul-scriitor Mihai David-Ghindăoani a argumentat convingător că Vasile Conta a plantat în România filosofia pură, autentică cu sistem și fond (materialismul, fatalismul, unda-premergătoare teoriei cuantice etc.).

- 21/1864, n., la Rediu, jud. Neamț, Panaite Crivăț, profesor de limba și literatură română la Liceul „Petru Rareș” (1904.1933), publicist, autor de cărți, unul dintre editorii revistei pedagogice pietrene „Preocupări didactice”.

- 21/1901, n., la Tazlău, înv. pietrean Vasile Găbureanu, publicist, unul dintre membrii fondatori ai revistei „Apostolul” (1934-1944).

- 21/1898, n., la Piatra-Neamț, Th. Gh. Dornescu, prof. univ. dr. docent, la Universitatea din Iași, specialist în morfologie animală (d. București, 1897).

- 21/1925, n., la Români, jud. Neamț, profesoara de pedagogie Sofia Burculeț, distinsă cu titlul de profesor emerit, prima directoare a Casei Corpului Didactic din județul Neamț.

- 24/1906, n. la Dragomirești, jud. Neamț, botanistul

Constantin Burduja, prof. univ. la Iași (d. 1983, la Iași).

- 24/1908, n., la Piatra-Neamț, Harry Brauner, prof. univ., folclorist și muzicolog (m. 1989, la București).

- 26/1903, n., la Izvorul Alb, Constantin Turcu, profesor la Piatra-Neamț, arhivist la Iași. Biblioteca sa a îmbogățit fondul documentar al Bibliotecii „G. T. Kirileanu” din Piatra-Neamț (d. 29. 11. 1980).

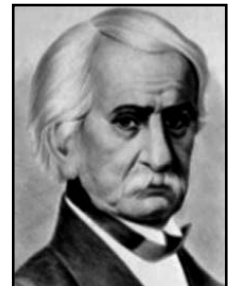
- 28/1882, I. L. Caragiale își încheia misiunea de revizor școlar pentru județele Neamț și Suceava (cu sediul la Piatra-Neamț, din 1. 10. 1881), transferându-se la Rîmnicu Vîlcea, pentru județele Argeș și Vîlcea. (**Constantin TOMȘA**)

GHEORGHE ASACHI

Schiță de portret

Gheorghe Asachi

s-a născut în 1788 la Dorohoi-Herta. Cunoștea scris, citit, vorbit limbile: română, polonă, germană, latină, italiană, franceză, engleză și rusă. A urmat cursurile facultăților de litere, științe și inginerie,

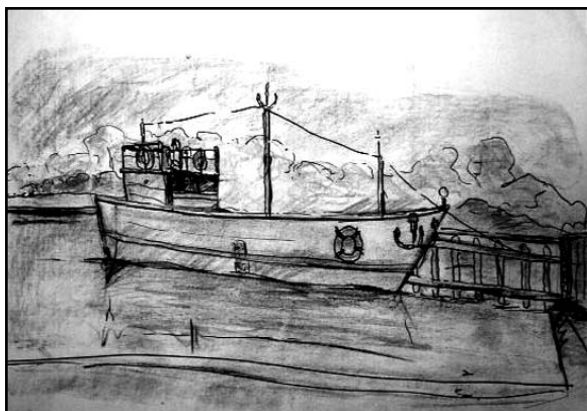

studii făcute la Lvov, Viena și Roma, unde s-a ocupat de viața artistică și politică. Activitatea sa, se multiplică în țară, în anul 1812, reîntors de la studii, în Iași. Începe cu înființarea, în cadrul Școlii Domnești, a unui curs de inginerie, unde preda, între anii 1813- 1818, arhitectura și matematica. Și-a construit activitatea pe acest tărîm inițind și sprijinind înființarea mai multor școli din Moldova. În 1816 debutează în teatru, organizînd prima reprezentație în limba română- piesa „Serbarea pastorilor moldoveni”, scrisă de el, pentru glorificarea vechii armate moldovene și jucată de o echipă de școlari, la Iași, „în locul înadins pregătit, din casele hatmanului Constantin Ghica”. Mai târziu- în 1837- va înființa și va conduce, împreună cu vornicul Ștefan Catargi și cu spătarul Vasile Alecsandri (tatăl poetului Vasile Alecsandri), Conservatorul de muzică din Iași.

În toamna anului 1841 spre mîndria nemțenilor, la Cetățuia, lângă Piatra Neamț, a început instalarea primei fabrici moderne de hîrtie din țara noastră. Cel ce pornise această fabrică era inginerul și omul de cultură Gheorghe Asachi. El adusese de peste hotare mașini noi de ultimă generație la vremea respectivă.

Acest titan al culturii românești s-a stins din viață la Iași, la 12 noiembrie 1869.

Prof. îng. Vasile BILÎȘ

ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII

DESPRE HUMULEȘTI ȘI HUMULEȘTII DE ALTĂDATĂ

(urmare din numărul trecut)

Viața locuitorilor humuleșteni era asemănătoare cu a tuturor țăranilor: puține bucurii și destule necazuri, multe îndatoriri și câteva drepturi. Situația aceasta era valabilă și atunci, dar și mai târziu cînd au devenit țirgoveți, și poate și astăzi...

Am găsit destule informații în lucrările studiate. Ele vor fi menționate la sfîrșit. Încerc să citez acum cîteva din ele din cartea intitulată "DOCUMENTE" în Editura pentru Literatură 1964, de Gheorghe Ungureanu. De exemplu în unul stă scris "... locuitorii satului Humulești erau obligați de proprietara moșiei să

muncească 12 zile pe an și să dea zeciuială din venitul locului, din piine, fînăț, din poiene, din prisăci". Sau, "fiecare locuitor era obligat să dea Mănăstirii cîte 11 lei pe an adetiul casei (taxa), să dea dijma din toate după obicei, fără nici o împotrivire" (anul 1820).

De altfel, după cum știm din AMINTIRI, în luna aprilie, îndată după Sf. Gheorghe, porneau din sat 40- 50 care cu bărbați, cu flăcăi și fete, la moșia unde știau că pot lucra în dijma pămîntul necesar pentru semnănătură. Satul rămînea aproape pustiu...

Să amintim că pe moșia Făcăuți, comuna Prigoreni, județul Neamț, a murit în anul 1858, Ștefan al Petrii, tatăl lui Ion Creangă. A fost îngropat pe cheltuiala locuitorilor satului Prigoreni.

Pentru a ne încadra în spațiu, comprim ideile renunțînd la multe alte lucruri destul de importante și arăt doar

că "satul Humulești avea în 1829, 130 de case. Cele 127 de familii birnice, la care se adăugau slugile, breslele etc. În număr total de 32, numărau 661 bărbați, femei și copii. Aveau 139 de vaci și 234 oi". Ocupația locuitorilor era "lucrarea pămîntului, ciubotăria, dubălăria, cojocăria, negustoria etc." Interes prezintă și faptul că în unele statistici se trec separat: birnici, apoi nevoinici, văduvele etc.

Un interes aparte cred că prezintă modalitățile de distracție la hore, șezători, clăci, precum și obiceiurile de la nunți, înmormintări, botezuri, de la diferite sărbători în principal cele legate de Crăciun și Anul Nou, de Paști, de pe la hramuri etc. Toate acestea voi încerca să le înmănușez sub un alt titlu, în numerele viitoare, de se va putea!

Voi încheia, totuși, cu un exemplu din folclorul humuleștean, ce se află în

monografia pe care am menționat-o mai sus. Versurile au fost culese de tatăl meu de la un bătrîn, prin anul 1925.

FOLCLOR HUMULEȘTEAN

LUMEA DE AZI

Toate sînt de mîntuială
Și la rost de învîrteală.
Toate acuma sînt pe dos,
Rușinea sus, iar cîntea jos.
Toate-s numai vorbărie,
Că de foame nu pot să ție.
Chiar din oamenii cei mari
Sînt și destul coțcari.
Nu vorbesc eu chiar de toți,
Că ar fi cu toții hoți,
Dar destui vor să trăiască,
Fără mult ca să muncească.
Valorile sînt pe hîrtie,
Mîncarea pe sponci, bădie!
Vremurile ce le-am dorit,
Numai pe unii i-au îmbogățit,

Pe cei mulți i-au sărăcit.
Speculanții mulți au apărut,
Cîntiții s-au cam pierdut.
Și alt lucru ce nu-i bine,
Pofta de înavuțire!...
Căci cu acest obicei rău,
Toți ne înșelăm mereu...

Printre materialele consultate menționez:

- Codex Bandinus
- Documente - de Gheorghe Ungureanu
- Monografia Humuleștiului - în manuscris de coautorii Zachei Grigoriu, strănepotul lui Ion Creangă, Mircea Ispir, preotul Constantin Cosma (o posedă subsemnatul)
- "Istoria vieții bisericești a orașului Tîrgu Neamț"- de preot Nicolae Cosma.

Prof. Constantin COSMA

VICEVERSA sau „Distruge și te vei elibera!”

Întru-n orașel spaniol, proprietarul unui hotel se hotărâse să-și demoleze proprietatea și a găsit o soluție pe care lumea a apreciat-o ca ingenioasă: a dat un anunț prin care invită pe oricine se simte stresat și dorinț să se elibereze de această stare, să-i distrugă hotelul.

Culmea, s-au prezentat afți de mulți încât au trebuit selecțtați... contra cost.

Aleșilor li s-au pus la dispoziție topoare, cuțite, ciocane bâte și alte instrumente de zdrobit, ciopârțit, tocat, rupt, sfîșiat iar zelul depus de amatorii a întrecut toate estimările.

Stresații au muncit, nu

glumă, asudînd din greu la mînuirea baroaselor și tîrnăcoapelor. Nu s-au lăsat pînă cînd nu au distrus ferestre, uși, mobilier, ziduri, și pardoseli, țevărie și instalații de tot felul, dînd frîu liber dorinței de a distruge.

De reținut motivația invocată de o doamnă învățătoare, care s-a mărturisit:

- De mult timp simțeam o nevoie care mă copleșea și pe care o reprimam cu un efort de voioșă epuizant: doream să distrug tot ce-mi ieșea în cale.

A fost întrebată:

- Vă referiți la lucruri sau la oameni?

Răspunsul:

- Lucrurile pe care le doresc distruse sînt făcute tot de oameni.

Proprietarul hotelului și-a atins scopul, a demolat construcția fără să plătească demolatori, ba chiar viceversa. Și-a făcut publicitate și a făcut fericiți pe unii, dovedind că prin distrugerea lucrurilor, unii își dobîndesc

liniștea și se simt eliberați.

Nu și-a pus nimeni problema ce beneficii ar putea spera cei care și-ar propune să distrugă lumea însăși?

Prof. D. D. URSACHE

Cupier juridic

Conform art. 13 din HG nr. 281/1993, "Unitățile bugetare pot constitui un fond de premiere lunar prin aplicarea unei cote de pînă la 2% asupra fondului de salarii prevăzut în bugetul de venituri și

cheltuieli al acestora. Din acest fond, Consiliul de administrație sau alte organe similare de conducere ale unităților de învățămînt, pot acorda premii în cursul anului, salariaților care au realizat sau au participat direct la obținerea unor rezultate în activitate, apreciate ca valoroase. Sumele neconsumate

din acest fond pot fi utilizate în lunile următoare, în cadrul aceluiași an bugetar".

Hotărîrea Consiliului de administrație, în acest sens, va fi făcută publică Consiliului profesoral.

Acordarea acestui premiu a fost suspendată prin OUG nr. 63/2005, dar acest act normativ a fost abrogat ulterior prin OG nr. 335/2005. În prezent acest premiu lunar de 2% se acordă în învățămîntul preuniversitar.

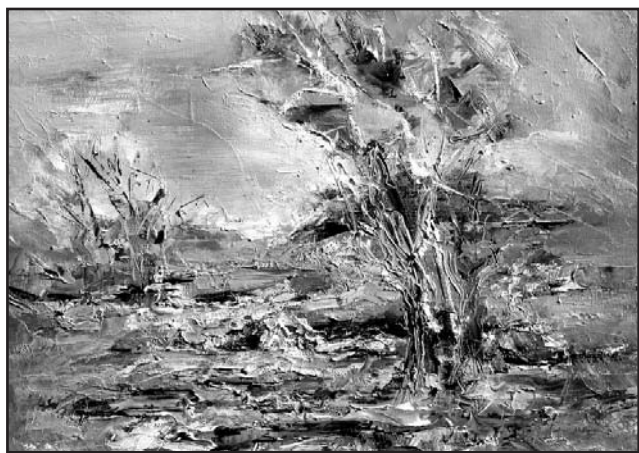
Pentru perioada concediilor de odihnă angajații nu beneficiază de premiul de 2%, iar sumele rămase se împart angajaților care au fost în activitate în perioadele respective sau se vor utiliza în lunile următoare.

În aceeași materie s-a pronunțat și Ordonanța Guvernului nr. 10/2007 care prevede: "Ordonatorii de credite pot acorda premii lunare în limita a 2% din cheltuielile cu salariile afer-

ente personalului contractual, prevăzut în statul de funcții, cu încadrare în fondurile aprobate prin buget. Premiile se pot acorda în cursul anului salariaților care au realizat sau au participat direct la obținerea unor rezultate în activitate, apreciate ca valoroase. Sumele neconsumate pot fi utilizate în lunile următoare, în cadrul aceluiași an bugetar".

Este de menționat că în vederea stabilirii salariaților care beneficiază de acest drept, precum și pentru stabilirea cuantumului sumei acordate fiecărui salariat din acest fond, consiliul de administrație al unității de învățămînt are obligația de a stabili și a face publice la nivelul școlii criteriile de acordare a premiilor din fondul de 2%.

Gabriela GRIGORE
consilier al Biroului
Operativ al SLLICS Neamț

PORECLE

Indiferent cum treci prin școală ca gâsca prin apă sau cu coroana de premiant pe foștii profesori și colegi nu-i uiți niciodată. Ajuns la o vîrstă respectabilă îți amintesti câteodată porecelele dascălilor tăi. Exemple? "Moș selulă", "Attila", "Căpălău", "Căinele Dingo", "Damigeană", "Oficosu"...

Prima poreclă auzită la primară a fost "Madam Greutate", atribuită unei învățătoare grase, cu fața roșie ca sfecla, certată cu mișcarea. Strivită de bătrînețe, învățătoarea noastră adormea la catedră, iar cînd se trezea, țipa ca în gură de șarpe: "Cine se joacă după dulap?", întrebare la care n-a căpătat răspuns niciodată. Asta nu înseamnă ca n-am avut și învățători valoroși. Am avut!

Nume? Bogdan, Baciu, Purice. Ultimul era un om voinic, cînd te prindea cu unghiile netăiate pînă la carne, o încurca. Te lua de cureaua pantalonilor și te făcea avionul lui

Aurel Vlaicu. La aterizare, pantalonii erau flească. Zborul nu se uită niciodată.

În perioada '51- '55 la Liceul "Petru Rareș", cele mai amuzante porecle șoptite pe la colțuri erau: "Hâr", "Pițu", "Parameciul", "Ce-am acolo", "Tante Piesa", "Nea țilică"... Păcat că spațiul tipografic nu ne permite să intrăm în detalii.

N-au fost porecliti: Georgeta Pralea, Aurel Rotundu, Dumitru Bostan... Dascăli de mare prestigiu pentru tîrgul de la poalele Cozlei. Domnișoara Georgeta ne privea ca o mamă. De la ea am moștenit pasiunea pentru citit. Celebrul Rotundu ne fermeca realmente. Ne lasă mai bogăți după fiecare ora de curs. Mulți dintre noi, ajunși profesori, am încercat să-l imitam. N-am reușit. Niciodată. Unele porecle apăreau pur și simplu din simpatie. Profesorul Bors de la "Petru Rareș" îi numea părintește pe toți învățăceii săi, Costică. De aici și porecla. Era respectat de toți liceenii, și de prostovani, și de isteți. Făcea ordine în clasă dintr-o privire. Venea și pleca de la liceu cu pas măsurat. Nimic nu-l scotea din ritm. Din cartierul Precista pînă la cancelaria liceului făcea o oră. Din păcate

existau și dascăli duri. Unul din ei? Grigore Capșa de la Normale. Acesta, cînd scotea elevii la ecranul negru, victimele visau urât câteva nopți la șir. Cum îi gratula pe elevi? "La boi, boulei!", "La porci, dobitocele!", "Pleacă acasă să te reconceapă mă-ta, că ești prost!" Ca să dovedească că era drept dar aspru și-a lăsat corigenți proprii săi copii. Cu ce poreclă l-au taxat elevii? Nu vă spun. Imi este rușine!

La facultate porecla dragă mie a fost "Moșu". Un pedagog pâinea lui Dumnezeu. Cine era M.? Prof. univ. dr. Constantin Cihodaru de la Universitatea "Al. I. Cuza" din Iași. Cu "Moșu" am dat admiterea. Cu dumealui am făcut cinci ani cursuri în Amfiteatrul II-7. Tot cu el am susținut examenul de stat, definitivatul, gradul II și gradul I. Cînd "Moșu" a considerat că și-a făcut datoria față de universitatea lui Cuza, a plecat. Dincolo, la îngeri, să predea istoria neamului. L-am plîns toți studenții lui. Deși porecele apar și dispar odată cu cei pentru care s-au născocit, pe "Moșu" nu-l vom uita niciodată. De ce? L-am poreclit din dragoste și respect!

Dumitru RUSU

Școala europeană 2008

M

inisterul Educației continuă, și în anul școlar 2007-2008, competiția pentru acordarea certificatului de Școală europeană. Concursul este deschis tuturor unităților din învățămîntul preuniversitar care au fost sau sînt implicate în acțiuni,

proiecte sau programe comunitare. Activitățile pot avea în vedere întreaga școală, sau cadrele didactice, elevii, individual și în echipe.

Certificatul de Școală europeană este valabil trei ani, după care școala trebuie să candideze din nou pentru reconfirmarea acestui statut.

Anul acesta, selecția se desfășoară după următorul calendar: 25 martie (data postei)- termenul limită de depunere a candidaturilor; aprilie- evaluarea candidaturilor; mai- acordarea certificatelor.

Un dosar trebuie să conțină formularul de candidatură, avizul inspectorului școlar responsabil cu gestionarea programelor comunitare din ISJ, un portofoliu ilustrativ, copie a Proiectului de dezvoltare instituțională și copii ale planurilor manageriale anuale (2005-2006, 2006-2007 și 2007-2008).

Principalele obiective ale proiectului Ministerului Educației, care se derulează încă din 2004, sînt recunoașterea rolului școlii în susținerea eforturilor de integrare a României în Uniunea Europeană, stimularea implicării școlilor în proiecte finanțate prin programe comunitare și promovarea imaginii instituțiilor de învățămînt cu performanțe în cadrul proiectelor de cooperare europeană.

Made for Europe

Un alt concurs național, aflat la cea de a doua ediție, începe în luna martie. Made for Europe vizează valorizarea și promovarea experiențelor pozitive în derularea proiectelor de cooperare europeană, stimulînd creativitatea, inovația și spiritul de creație. În competiție vor intra produse realizate de elevii școlilor în cadrul proiectelor de cooperare europeană.

Concursul este destinat tuturor instituțiilor din învățămîntul preuniversitar implicate în aceste proiecte anul trecut. Participantele trebuie să prezinte produse educaționale, cum ar fi un soft educațional, o pagină web, revistă etc.

Toate produsele înscrise în concurs vor

face obiectul unor expoziții, la nivel județean, în prima fază, apoi național. Vizitatorii vor putea vota cel mai original, util și interesant produs. Cîștigătorul va fi decis și prin evaluarea unui juriu.

Finala națională a ediției 2008 va avea loc la Tg. Mureș, la începutul lunii mai.

Manualele școlare, în dezbatere publică

Metodologia de evaluare și probare a viitoarelor manuale școlare va fi supusă dezbaterii publice, prin Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare în Învățămîntul Preuniversitar. Proiectul Ministerului Educației vizează asigurarea utilizării unor manuale corecte și de calitate, în conformitate cu planurile de învățămînt și cu programele școlare în vigoare. Prin această nouă reglementare, se unifică, compatibilizează și eficientizează toate procedurile și criteriile de evaluare cu care s-a operat pînă acum. Viitoarele manuale vor fi evaluate pe baza unor criterii eliminatorii, cum ar fi conformitatea cu programa școlară sau corectitudinea din punct de vedere științific, de calitate și preț.

Pentru îmbunătățirea Metodologiei de evaluare/reevaluare și aprobare a propunerilor de manuale școlare, fiecare dintre cei interesați va putea formula propuneri la adresa manuale@cnceip.ro. Dezbaterile se va încheia pe 10 martie 2008. Proiectul poate fi consultat pe site-ul Ministerului Educației (<http://www.edu.ro>), la Noutăți.

Accreditarea școlilor particulare

Unitățile de învățămînt particular autorizate au termen pînă pe 15 aprilie să depună documentația necesară acreditării. Pentru aceasta, școlile în cauză trebuie să depună la Departamentul de acreditare al ARACIP o cerere de declanșare a procedurii de evaluare externă, însoțită de un raport intern, pentru fiecare nivel de învățămînt, specializare și/sau calificare profesională. În cazul în care nu va fi respectat termenul, unitatea de învățămînt riscă să nu mai înscrie elevi în anul următor de studiu și să funcționeze în lichidare.

Mihaela DRĂGOI

Textele se pot trimite și pe adresa revista_apostolul@yahoo.com

APOSTOLUL
REVISTĂ EDITATĂ DE
SINDICATUL
ÎNVĂȚĂMÎNT
NEAMȚ
ISSN - 1582-3121
Redacția și administrația:
str. Petru Rareș nr. 24,
tel/fax: 22.53.32, Piatra
Neamț

Prețul: 1 LEU

APOSTOLUL - revistă a cadrelor didactice din județul Neamț, serie nouă, apare prin colaborarea Sindicatului Învățămînt Neamț și Asociației Învățătorilor din județul Neamț (martie 1999).

FONDATORI: C. Luchian, V. Gaboreanu, V. Scripcaru, M. Stamate, I. Rafail, M. Avădanei (noiembrie, 1934)

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE: Florin FLORESCU - director general, Iosif COVASAN - director economic, Constantin TOMȘA - director executiv, Gheorghe AMAICEL, Ștefan CORNEANU.

CONSILIUL DE REDACȚIE: Mircea ZAHARIA - redactor șef, Ștefan CORNEANU - redactor șef adjunct, Dumitrița VASILCA, Valerian PERCĂ (Subredacția Roman, tel. 732.738), Carmen DASCĂLU (secretar).

Ilustrația numărului: reproduceri după creația pictorului Gheorghe VADANA